

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران: میدان فاطمی، خیابان بهرام‌مصری، پلاک ۲۲ • تلفن:۵۴۰ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • نمابر:۸۸۹۲۵۴۶۷

تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها:۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ و ۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸

توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز • تلفن: ۰۹۳۸۵۲۲۱۰۱۶ • چاپ: مصمیم

شترت روزنامه

دوشنبه ۲۴ شهریور ۱۴۰۴ • ۲۲ ربیع‌الاول ۱۴۴۶ • ۱۵ سپتامبر ۲۰۲۵ • سال بیست‌ودوم • شماره ۵۲۰۳ • ۱۲ صفحه • اذان ظهر تهران ۱۱:۵۹ • اذان مغرب ۱۸:۳۰ • اذان صبح فردا ۴:۲۳ • طلوع آفتاب ۵:۴۸

www.sharghdaily.com

aparat:tasvirshargh

Telegram:SharghDaily

youtube:sharghdaily

twitter:sharghdaily

instagram:sharghdaily1

هنرخوانی

«پیرپسر»

پیشنهادی برای اسکار

ایلیاپیرولی

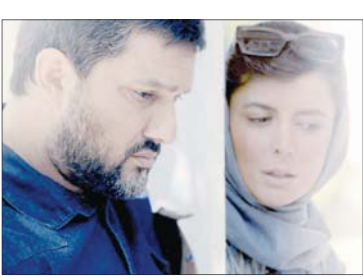
حالا که وقت انتخاب فیلم ایرانی برای شرکت در فستیوال اسکار رسیده است، «پیرپسر» ساخته اکتای براهنی، می‌تواند انتخابی «درست‌تر» باشد. «درست‌تر» از آن‌رو که فیلم‌های دیگری که لایق ارسال به اسکار باشند هم قطعا انتخابی «درست» هستند. مهم‌ترین ویژگی «پیرپسر»، «پشتوانه مردمی» این فیلم است. بیش از یک‌میلیون و ۸۰۰ هزار نفر تا اینجا ی کار، فیلم براهنی را دیده‌اند و با توجه به فضای افکار عمومی که در شبکه‌های اجتماعی قابل استحصال است، با آن ارتباط خوبی گرفته‌اند.

در امور اجتماعی، هر مؤلفه‌ای که پشتوانه مردمی داشته باشد، علاوه بر اینکه به صواب نزدیک است، موفقیت را نیز می‌تواند کسب کند. این موضوع ثابت شده است و بحثی در آن نیست. «پیرپسر» در بین فیلم‌های حال حاضر مدعی برای حضور در اسکار، این پشتوانگی را با اقتدار از آن خود کرده است. پس اگر این فیلم برای حضور در اسکار انتخاب شود، در واقع احترامی بجا در حق «مردم» گذاشته و مسیر «درست» را برگزیده است. در نتیجه، احتمال موفقیت را بیش از هر زمان دیگری می‌تواند همراه این فیلم کند.

نکته دیگری که بسیار مهم است، وجود جسارت مثال‌زدنی در سوزه فیلم است. مخاطبان خارجی و البته داوران فستیوال اسکار، قطعا با دیدن «پیرپسر» مجذوب جسارت آن خواهند شد. اما برآیند این جاذبه، ارتقای نگاه و نظر علاقه‌مندان سینما به سینمای ایران خواهد بود. بی‌شک «پیرپسر» یک «اتفاق» در سینمای ایران است که می‌تواند به ایجاد جریان‌ی تازه در عرصه بین‌الملل برای کشورمان بینجامد. حتی می‌تواند اعتمادبه‌نفس بیشتری به سینماگران ایرانی و سینماگران مستقل در سراسر جهان تزریق کند.

بهره‌مندی از آثار کلاسیک ایرانی و جهانی، نقطه برجسته دیگری است که «پیرپسر» با خود به همراه دارد. این موضوع از علاقه‌مندی‌های سینماگران و دست‌اندرکاران سینمایی در جهان است و مستمسکی برای امتیازبخشی بیشتر به این فیلم است. ضمن اینکه فیلم براهنی، قدرت و نبوغ نویسندگی ایرانی را بار دیگر در سینمای جهان به رخ می‌کشد. بازی بازیگران «پیرپسر» باز هم به نقاط قوت آن افزوده است. ارائه درست مفاهیم پیچیده روانی و اجتماعی با بن‌مایه‌های تاریخی، از طریق بازی‌های چشمگیر و اثرگذار بازیگرانش انجام شده است و قطعا بر نگاه گروه دآوری و تماشاگران فستیوال اسکار، روایت‌های چندلایه آن مؤثر خواهد افتاد.

این فیلم تا به حال در چند جشنواره معتبر خارجی حضور داشته و توانسته نگه مثبت داوران و مخاطبان آنها را کسب کند و علاوه بر گرفتن جایزه، تحسین جامعه سینمایی آن کشور را را نیز برانگیخته است. پخش‌کننده قدرتمندی «پیرپسر» را در آمریکا نمایش خواهد داد. قرارداد پخش فیلم «پیرپسر» به نویسندگی و کارگردانی اکتای براهنی، با شرکت پخش‌کننده مطرح آمریکایی «گلס‌هاوس» در کالیفرنیا منعقد شد. کارشناسان این کمپانی پخش پس از تماشای «پیرپسر» اذعان داشتند در صورتی که این فیلم سینمایی به عنوان نماینده ایران در اسکار حضور پیدا کند، شانس بسیار زیادی برای درخشش در اسکار دارد. کارشناسان «گلس‌هاوس»، پس از بررسی‌های لازم و تماشای دیگر آثار بین‌المللی معرفی‌شده برای شرکت در اسکار، بلافاصله قرارداد پخش بین‌المللی «پیرپسر» را منعقد کردند. این فیلم سینمایی پیش از این برنده جایزه بزرگ جشنواره روتردام شده است. تهیه‌کنندگی «پیرپسر» را بابک حمیدیان و حنیف سروری به‌طور مشترک بر عهده دارند.

معنا و اهمیت حیات‌بخشی آب را در سال‌های دانشجویی‌ام زمانی متوجه شدم که در جریان نشست با حضور یک کارشناس بین‌المللی حوزه بهداشت، از او شنیدم چگونه فقط با «یک فنجان آب» توانسته بودند جان کودگانی را در جوامع آفریقایی از مرگ حتمی نجات دهند. از آن لحظه به بعد بود که نگاهم به آب عوض شد. چرا این‌قدر دیر و در بزرگسالی به خودم آمده بودم؟ مسلما تا پیش از آن، گاه‌به‌گاه شنیده و خوانده بودم از مشکلات کمبود آب در اینجا و آنجا و به‌ویژه اینکه در ایران هم بنا بر شرایط اقلیمی، در سطح وسیعی از کشور همواره جامعه، به‌ویژه شاغلان بخش کشاورزی، با مشکل کمبود آب دست به گریبان بوده است. اما من مرکزتشن طبقه برخوردار جامعه شهری، چه خبر داشتم از اینکه در جامعه ما هم افرادی اعم از پیر و جوان هستند که تداوم حیات‌شان به همان یک لیوان‌های آب سالم قابل شرب وابسته است و چنین معضلی محدود به منطقه صحرای جنوب آفریقا نیست؟ از کجا باید خبردار می‌شدم وقتی رسانه‌ها اخبار حاشیه‌نشینان در استان‌های محروم را آن‌چنان که باید و شاید در معرض افکار عمومی قرار نمی‌دهند و نتایج بسیاری از تحقیقات نیز در همان‌جا که تولید شده باقی مانده و منتشر نشده است یا اساسا اجازه نشر پیدا نمی‌کند. همین یکی، دو روز اخیر، در نشستی به همت گروه جامعه‌شناسی مردم‌مدار انجمن جامعه‌شناسی ایران، با شنیدن سخنان سروس طالبی‌اسکندری، محقق حوزه آب، در زمینه کم‌بهره‌بودن ساکنان روستاها و حتی شهرهایی در جابهار و نقاط مشابهی در جنوب استان سیستان‌وبلوچستان از آب سالم

شیرین احمدیان

جامعه‌شناس

و کافی، دچار شوک شدم. مردمی را ایشان به ما معرفی می‌کنند که آب مورد نیازشان را با فواصل زمانی طولانی –هرگاه آب در لوله‌ها جریان پیدا می‌کند– فقط طی چند ساعت دریافت می‌کنند. ناچارند چنین آب محدودی را در حوض‌هایی در خانه جمع و ذخیره کنند، چراکه نوبت بعدی که آب دوباره وصل بشود، ممکن است تا ۲۰ روز بعد فرا نرسد. این آب ذخیره‌شده طی چند ساعت را داخل حوض برای شرب خانواده، دام و همچنین بهداشت و نظافت جمع می‌کنند که عملا ظرف چهار، پنج روز مصرف می‌شود و خانواده ناچار است تا وصل‌شدن مجدد آب، آب مورد نیازشان را طی هفته‌های بعدی با قیمت بسیار بالا با تانکر از نقاط دیگری خریداری کنند. نیازی به تاکید نیست که چنین آب را کد ذخیره‌شده در حوض نیز مستعد آلودگی ب‌ده، و بیماری‌زاست و تهدیدی برای سلامت ساکنان به حساب می‌آید. ایشان به‌درستی به نقد رسانه‌ها و پژوهش‌های معمول دانشگاهی

حقوق خوانی

موتورسواری بانوان؛ حق فراموش‌شده یا تابوی فرهنگی؟

می‌تواند مصداقی از این تضمین باشد.

۳- قانون احترام به آزادی‌های مشروع و حفظ حقوق شهروندی (۱۳۸۳): طبق ماده ۲ این قانون، هیچ نهادی نمی‌تواند آزادی‌های مشروع شهروندان را بدون حکم صریح قانون محدود کند. از آنجا که ممنوعیت موتورسواری بانوان در هیچ قانونی ذکر نشده، محدودیت‌های موجود وجاهت حقوقی ندارند. ۴- ماده ۲۱ آیین‌نامه راهنمایی و رانندگی: گواهینامه رانندگی موتورسیکلت برای دارندگان شرایط مقرر صادر می‌شود (بدون قید جنسیت). ماده ۵ بند «ب»: داشتن گواهینامه متناسب برای رانندگی الزامی است. تصریح بر اینکه هیچ ماده یا تبصره‌ای در آیین‌نامه، ممنوعیت صریح برای زنان در اخذ گواهینامه موتور ندارد و محدودیت موجود صرفا ناشی از اجراست.

۵- اصل اباحه در فقه اسلامی: هر فعلی که در شرع منع نشده باشد، مباح است. موتورسواری نه‌تنها مفسده‌انگیز نیست، بلکه تسهیل‌کننده زندگی است. بنابراین از منظر فقهی نیز جایز شمرده می‌شود. این اصول نشان می‌دهند که منع زنان از گواهینامه موتور، پشتوانه قانونی ندارد و بیشتر ناشی از رویه‌های اداری سلیقه‌ای و ذهنیت‌های سنتی است.

چالش فرهنگ و نگاه سنتی

بخش عمده مقاومت‌ها علیه موتورسواری زنان، ریشه در باورهای

شهر خوی در استان آذربایجان غربی، یکی از مهم‌ترین مراکز تولید آفتابگردان در ایران است. سالانه هزاران هکتار از اراضی خوی به کشت آفتابگردان اختصاص می‌یابد و بخش درخور توجهی از دانه‌های روغنی کشور از این منطقه تأمین می‌شود. عکس: عرفان سامان‌فر، ایرنا

بی‌صدایی حاشیه‌نشینان و مسئله آب

و دچاربودن آنها به نوعی مرکزگرایی پرداختند که به تعبیر ایشان مسئله واقعی آب در ایران را «رؤیت‌ناپذیر» می‌کند.

از سوی دیگر، این روزها شاهدیم با قطعی‌های برق در پایتخت و برخی استان‌های دیگر، مشکل قطعی آب در سطح وسیع‌تری برای مردمی نمایان شده که از شرایط هم‌وطنان خود در استان‌های دیگر بی‌اطلاع یا کم‌اطلاع بوده‌اند.

در حالی که روستاییان بلوچ طی سال‌ها عدم بهره‌مندی از آب باکیفیت و در دسترس را تجربه کرده و همچنان صوری کرده‌اند و چندان کسی خبر از احوالات ایشان نداشته است، در ماه‌های اخیر، شهروندان با قطعی دو یا چندساعته آب لب به شکایت گشوده و مکرر شاهد گفت‌وگوهای داغ و تبادل اخبار در سطح شبکه‌های اجتماعی در زمینه مشکلات عدم دسترسی به آب و برق هستیم. این روزهاست که مدام اخبار خشک‌شدن دریاچه‌ها، سدها، لطامت به کشت‌وکار و محصولات کشاورزی، دامداری‌ها، مهاجرت اجباری با ناگزیر بخشی از جمعیت از مناطق خشک به مناطق و استان‌های دیگر به گوش می‌رسد. عملا همه حساس‌تر و هوشیارتر از قبل نسبت به مشکلات پیرامون آب شده‌ایم. اما چه دیر، چه ناکافی و چه نامتوازن. صدای مرکز‌نشینان گویی همواره واضح‌تر به گوش می‌رسد و فقط زمانی که آسایش و راحتی دسترسی برای «ما» محدود شد، کمی متوجه شرایطی شدیم که دیگری از هم‌وطنان‌مان سال‌ها به آن مبتلا و دردمند آن بوده‌اند اما ادیشان شنیده نشد.

یادداشت

کاش نادره رضایی

معاون وزیر ارتباطات بود

حسین رمضان‌زاده

عضویت‌مدیره پلتفرم کارزار

من و احتمالا بیشتر خوانندگان این سطور می‌دانیم که بازشدن بعضی از گرہ‌ها فراتر از نیت و خواست و اقدام و عمل یک فرد است؛ چه آن فرد معاون وزیر یا وزیر یا حتی رئیس‌جمهور باشد. اما چه کنیم که گاهی خیال آدمی پیر و بال می‌گیرد و به پرواز درمی‌آید. مثلا وقتی می‌بینیم یک معاون وزیر دست به ابتکار عملی (هرچند بی‌نتیجه) می‌زند و برای برگزاری یک کنسرت متفاوت پیش‌قدم می‌شود، با خودمان می‌گوییم کاش در سایر حوزه‌ها هم شخصی بود که جرئت یک ابتکار عمل را داشت.

البته منظور از داشتن جرئت فقط انجام مصاحبه‌هایی نظیر مصاحبه جناب آقای قائم‌پناه، معاون رئیس‌جمهور، نیست. هرچند خوش‌حالی‌م که ایشان هم صراحتا (و جالب اینکه به گفته خودشان بر پایه یک گزارش امنیتی) به انتقاد از فیلترینگ پرداخته‌اند و شفاف کرده‌اند که بسیاری از فیلترشکن‌ها عامل نفوذ هستند، اما خب راستش این مصاحبه‌ها هیچ چیز جدیدی ندارند. مثلا آقای میرسلیم با آن سوابق و آن اظهارات معروف نیز پیش‌تر اذعان کرده بود که دشمن از اطلاعات فیلترشکن‌ها بهره‌برداری می‌کند.

بیان علنی این‌ موضوعات البته مفید است، از آن‌رو که افکار عمومی کاملا در جریان قرار می‌گیرد که بهانه «امنیت» برای فیلترکردن پلتفرم‌ها چقدر صادقانه است. اما راستش همان‌طور که گفتیم نمی‌شود جلوی خیال را گرفت و به این فکر نکرد که اگر کسی می‌خواست بیشتر از صحبت کاری کند، چه می‌شد؟ مثلا نمی‌توان به این فکر نکرد که چه می‌شد اگر وزارت ارتباطات یک بیانیه رسمی صادر می‌کرد و ضمن اعلام اینکه کدام دستگاه‌ها مانع از رفع فیلترینگ پلتفرم‌های پراستفاده می‌شوند، صراحتا پیشنهادها و برنامه‌های خود را برای رفع فیلتر این پلتفرم‌ها اعلام می‌کرد. یا آقای ستار هاشمی طی یک یادداشت می‌گفتند که در جلسه بعدی شورای عالی فضای مجازی، طرحی شفاف و غیرقابل تفسیر برای رفع فیلتر یوتیوب، تلگرام، ایکس (توییتر سابق)، اینستاگرام و سایر پلتفرم‌ها ارائه خواهند کرد و پس از جلسه شورا نیز در مصاحبه با رسانه‌ها خواهند گفت کدام‌یک از اعضای شورا موافق و کدام‌یک مخالف این طرح صحبت کرده‌اند و رأی داده‌اند. این طرح را هم در اختیار افکار عمومی قرار می‌دادند تا کارشناسان آن را بررسی کنند. چه می‌شد؟

نمی‌توان جلوی خیال را گرفت. نمی‌توان به این فکر نکرد که کاش نادره رضایی‌ای در وزارت ارتباطات یک ابتکار عمل کوچک از خود نشان می‌داد. کاش یکی از معاونان وزیر خیلی نگران جایگاه و منزلت‌اش نمی‌بود و دست به یک ابتکار عمل می‌زد. راستش دیگر از توییت‌ها خسته شده‌ایم. کاش یکی از وزرا یا معاونان به رئیس‌جمهور می‌گفت که نه انتهای کوچه وفاق رفع فیلترینگ است و نه تأسیس دفتر پلتفرم‌ها در تهران بهانه خوبی برای عمل‌نکردن به وعده‌ها.

کاش یکی از معاونان وزیر ارتباطات به‌جای توییت‌کردن (که خوب است)، یک نامه علنی به وزیر محترم و رئیس‌جمهور می‌نوشت و می‌گفت ادامه فیلترینگ با جامعه ایرانی چه می‌کند. یک نفر که بدون تعارف صحبت کند. اصلا کاش خود

ستار هاشمی صریح‌تر بود. کاش از صدر تا ذیل وزارت ارتباطات بداند کارنامه آنان با توجه و با محوریت وضعیت اینترنت کشور نوشته می‌شود. کاش یک معاون وزیری در این وزارتخانه بر سر همه مسئولان فریاد می‌زد که اگر وفاق می‌خواهید، اگر اتحاد می‌خواهید، دکمه رفع فیلتر را فشار دهید.

نادره رضایی گفت خیابان برای همه است و هزینه‌اش را هم داد؛ کسی پیدا می‌شود بگوید دسترسی آزاد به اینترنت برای همه مردم و حق آنان است و پای حرفش بایستد؟ خیال است دیگر!

یک حق، نه یک استثنا

موتورسواری بانوان نباید به عنوان امتیاز یا استثنا تلقی شود، بلکه حق شهروندی است. حق انتخاب وسیله نقلیه، بخشی از آزادی فردی و نشانه‌ای از توانمندسازی اجتماعی است. هر زنی که بتواند آزادانه و با امنیت از موتورسیکلت استفاده کند، زندگی شخصی آسان‌تری خواهد داشت و مشارکت اجتماعی و اقتصادی‌اش نیز افزایش می‌یابد. این همان چیزی است که جامعه‌ای برابر و پویا به آن نیاز دارد. اکنون زمان آن فرا رسیده است که از دیوارهای نامرئی قضاوت‌های فرهنگی و بوروکراسی اداری عبور کنیم. موتورسواری برای بانوان نه‌تنها یک وسیله نقلیه، بلکه نمادی از حق انتخاب، استقلال و حضور برابر در جامعه است.

۱۰۰۵۶۰۰۰۰۰ لیتر

یک رکورد عجیب در مصرف بنزین ثبت شده است و مجموع مصرف بنزین کشور در یک هفته اخیر (۱۵ شهریور تا ۲۱ شهریور) با ثبت رکوردی تازه و میانگین مصرف روزانه حدود ۷/۱۴۳ میلیون لیتر از مرز یک میلیارد گذشت و در مجموع یک میلیارد و پنج میلیون و ۶۰۰ هزار لیتر بنزین مصرف شده است. سرانه مصرف بنزین در ایران هم‌اکنون چهار لیتر در روز است که بالاتر از متوسط جهانی (سه لیتر در روز) است. تعطیلات آخر فصل در آستانه بازگشایی مدارس، مصرف چندبرابری خودروهای فرسوده و قاچاق سوخت نیز از عوامل بالای مصرف بنزین در ایران است.

۲۴۵ عکاس

نشست خبری و رونمایی از پوستر هفتمین دوره اعطای نشان عکس سال مطبوعاتی ایران برگزار شد. صبا طاهریان، دبیر این دوره، خبر داد که نشست دآوری هشتم خرداد با حضور دانیال شایگان، عطا طاهرکاره، جاوید نیگور، مهدی وثوق‌نیا و نیوشا توکلیان (به صورت آنلاین)، همچنین حمید فروتن، رئیس هیئت‌مدیره انجمن برگزار شده است. تعداد شرکت‌کنندگان ۲۴۵ نفر بود که شامل ۶۹ زن و ۱۷۶ مرد بودند. در مجموع دوهزارو ۱۵۷ عکس در قالب مجموعه دآوری شد. تعداد کل آثار دآوری‌شده (تک‌عکس و مجموعه) دوهزارو ۹۲۷ عکس بوده است.

۱۰۰۰ کلاس

مدیرکل آموزش و پرورش شهر تهران گفت: «بیش از هزار کلاس درس ۳۵ نفره داریم. تلاش می‌کنیم براساس دستوری که وزیر آموزش و پرورش دادند و توسعه عدالت آموزشی که تاکید رئیس‌جمهور است، تراکم را پایین و به زیر ۳۵ نفر برسانیم که بتوانیم به بهبود کیفیت آموزشی کمک کنیم». مجید پارسا اظهار کرد: «بیش از ۸۰۴ مدرسه در شهر تهران وجود دارد که نیازمند تخریب و بازسازی است. به دلیل اینکه تهران پایتخت بوده، مدارس با قدمت بالا زیاد داریم که نوسازی و بازسازی آنها می‌تواند در پایین‌آوردن تراکم کلاس‌ها به ما کمک کند».